

Informatie voor raadsleden

RIB # 65

4 oktober 2018

gemeente
**Stichtse
Vecht**

In deze RaadsInformatieBrief:

Ruimtelijk Economische Strategie	1
Mantelzorgwaardering 2018.....	2
Stand van zaken aanleg glasvezel	2
Oprichten en inrichten van de stichtingen BeschutWerk, GroenWerk en SchoonmaakWerk	3
Beleidsregel Bestuurlijke Boete	4
Beleidsregel Terugvordering & Verhaal.....	4
Beleidsregel bestuurlijke boete BRP vastgesteld	4
Financiën sociaal domein	5
Bijeenkomstenkalender	11

Ruimtelijk Economische Strategie

De Provincie heeft het initiatief genomen tot een Ruimtelijk Economische Strategie (RES) met als doel de economische ontwikkeling van Utrecht+ te stimuleren. De reactie van Stichtse Vecht tezamen met het samenwerkingsverband U10 beperkt zich tot algemene aandachtspunten die gelden voor het U10 Netwerk. Samen met gemeenten uit de Utrecht West regio geeft Stichtse Vecht een gebiedsspecifieke reactie. De regionale gemeenten geven aan graag te willen samen werken aan drie concrete thema's.

De U10 omarmt de uitgangspunten van de Regionale Economische visie: complementariteit, uitgaan van eigen kracht en flexibiliteit, en de kernwaarden groen, gezond en slim. De U10 waardeert een werkwijze die niet kwantitatief beperkt en is blij dat de Ruimtelijk Economische Koers van de U10 een bouwsteen is gebleken van (de ambities van) de RES. De RES geeft een prima aanzet tot samenwerking met alle partners, waarbij de U10 graag bijdraagt aan de uitwerkingsopgave per regio.

De Utrecht West Regio gemeenten onderschrijven de reactie van de U10 volledig en staan voor een aantal specifieke opgaven om te zorgen dat de regionale economie toekomstbestendig blijft. De Utrecht West gemeenten willen graag opgavegericht drie specifieke aandachtspunten in gezamenlijkheid en met de provincie oppakken.

Reacties van de U10 en de Utrecht West gemeenten beantwoorden aan de regionale economische dynamiek van Stichtse Vecht en vullen de RES op gebiedsspecifieke opgaves als Vitaal Platteland, woon-werkgebieden en mobiliteitsvraagstukken aan. Stichtse Vecht kiest ervoor niet buiten de rode contouren uit te breiden. De RES is vooral vanuit een grootstedelijke oriëntatie tot stand gekomen. De plattelandsgemeenten in Utrecht West vragen de provincie nadrukkelijk om oog te hebben voor de dynamiek en behoeften van de regio en dit op te nemen in de RES en de nog op te stellen Omgevingsvisie. Het doel van opgavegericht samenwerken in de West Regio is drieledig: delen van kennis en weten waar ieder mee bezig is, overlap tussen initiatieven voorkomen zodat ze complementair zijn en de mogelijkheid volume te maken.

Mantelzorgwaardering 2018

In 2015 is voor het eerst door de gemeente zelf (in SWW-verband) invulling gegeven aan de mantelzorgwaardering, waar dat vóór 1-1-2015 een zaak van het Rijk was. Voor het gemeentelijk mantelzorgcompliment 2018 is conform voorgaande jaren gekozen voor een VVV-cadeaukaart. De invulling voor 2018 heeft plaats gevonden in overleg met de mantelzorgers zelf. Op 5 juli jl. ging de portefeuillehouder in Boom & Bosch in gesprek met 50 mantelzorgers, daarnaast zijn er per email nog eens ca. 30 reacties en suggesties binnengekomen.

In het College Werk Programma is m.i.v. 2019 een incidentele vermindering (met een ton) voorzien van het budget voor waardering en ondersteuning van mantelzorgers. Het college benadrukt dat het zeker niet zo is dat mantelzorgers minder worden gewaardeerd. Structurele ondersteuning van mantelzorgers is van groot belang om te voorkomen dat mensen overbelast worden en omvallen. Denk aan respijtzorg en het samenbrengen van lotgenoten om eenzaamheid onder mantelzorgers te helpen voorkomen. In 2019 komen wij met een herzien voorstel voor de waardering van mantelzorgers, waarbij mogelijk sprake is van een verschuiving naar meer collectieve waardering en structurele ondersteuning. Het uitgangspunt hierbij is dat het college een duurzame gemeente wil zijn met een stevige financiële basis, waar men omziet naar elkaar.

Stand van zaken aanleg glasvezel

Glasvezel buitenaf heeft dit jaar een succesvolle glasvezelcampagne afgerond in Stichtse Vecht en aangekondigd glasvezel aan te leggen in het buitengebied van het Groene Hart Noord. Bewoners in dit gebied, dat zich bevindt tussen de A2 en de N401, worden op 4 oktober via een brief geïnformeerd over de vertraging die in de aanleg opgetreden is.

De reden van vertraging ligt in de complexiteit van het buitengebied. Glasvezel buitenaf heeft voor de start van de glasvezelcampagne het buitengebied in kaart gebracht. De aannemer is deze zomer gestart met schouwen en de impact van de vele waterkeringen en dijken blijkt groter dan ze vooraf hebben voorzien. Bovendien is nog meer bodemonderzoek verplicht voordat de aannemer mag starten met graven. Uiteraard is er ook gekeken naar alternatieve aanlegroutes, denk aan de aanleg via private gronden. Aanleg via private gronden is een zeer tijdrovende kwestie, immers er moet met ieder individueel adres tot overeenstemming gekomen worden. Zo'n traject kan zomaar tien jaar in beslag nemen en is derhalve geen sneller alternatief.

Glasvezel buitenaf is er niet in geslaagd tot overeenstemming te komen met de aannemer. Om toch te kunnen starten met de aanleg van glasvezel, hebben ze een andere aannemer aangehaakt. Hij heeft eerder in dit gebied

glasvezel aangelegd. Deze aannemer wil uiteraard zelf het gebied grondig onderzoeken en dat kost tijd. De komende 3 maanden gaat hij aan de slag met dat onderzoek en met voorbereidende werkzaamheden.

Glasvezel buitenaf realiseert zich dat de bewoners in het buitengebied met smart zitten te wachten op een goede breedbandverbinding. Hun uitgangspunt is en blijft om het buitengebied van Stichtse Vecht, ondanks de hoge meerkosten, te voorzien van glasvezel. Uiteraard betaalt de abonnee pas vanaf het moment dat de aansluiting is gerealiseerd. Dit geldt voor zowel de abonnementskosten als de vastrechtvergoeding. De vertraging is besproken met de ambassadeurs van het Groene Hart Noord. Of er voor het gebied van het Groene Hart Midden vertraging optreedt, wordt nog onderzocht door Glasvezel buitenaf. De ambassadeurs uit het gebied Midden worden in de aankomende weken geïnformeerd.

Oprichten en inrichten van de stichtingen BeschutWerk, GroenWerk en SchoonmaakWerk

Op 10 juli 2018 heeft de raad ingestemd met de plannen rond de toekomstige inrichting van de Wsw. Daarmee heeft de raad het college de opdracht gegeven om uitvoering te geven aan het lokaal inrichtingsplan Wsw van Stichtse Vecht. Een onderdeel daarvan is het oprichten en inrichten van de stichtingen BeschutWerk, GroenWerk en SchoonmaakWerk.

De stichting BeschutWerk wordt door Stichtse Vecht opgericht. Aan de stichting Groenwerk nemen Stichtse Vecht en De Ronde Venen deel. De stichting SchoonmaakWerk wordt opgericht door de gemeenten IJsselstein, Vianen, Lopik, De Ronde Venen en Stichtse Vecht. De eerstgenoemde twee stichtingen zullen hun activiteiten uitvoeren vanuit de huidige locatie van PAUW Bedrijven in Breukelen, dat door de Stichtse Vecht zal worden aangekocht en verhuurd aan de stichting BeschutWerk. De stichting SchoonmaakWerk zal opereren vanuit het pand van PAUW in IJsselstein dat door die gemeente wordt aangekocht en verhuurd aan de stichting Beschut Werk Lekstroom, waarbij de stichting SchoonmaakWerk onderhuurt. Voor de duidelijkheid: Stichtse Vecht neemt geen deel in de stichting Beschut Werk Lekstroom.

De stichtingen BeschutWerk, GroenWerk en SchoonmaakWerk voorzien in het beschutte werk voor Wsw-medewerkers die daarop aangewezen zijn. De Wsw-medewerkers die beschut werken op de locatie Breukelen van PAUW Bedrijven zullen vanaf 1 januari 2019 hun werkzaamheden uitvoeren in de stichting BeschutWerk (mutatis mutandis geldt hetzelfde voor groen en schoonmaak). De stichting BeschutWerk neemt opdrachtgevers en bedrijfsmiddelen over van PAUW Bedrijven.

De stichting waaraan een gemeente deelneemt wordt opgericht na het besluit van de betrokken colleges. Het definitieve besluit wordt genomen nadat de gemeenteraad haar wensen en bedenkingen aan het college heeft kunnen geven (artikel 160, tweede lid, Gemeentewet).

In Stichtse Vecht geldt dat deze wensen en bedenkingenprocedure uitgevoerd wordt door de commissie (commissie sociaal domein d.d. 27 november 2018). Eventuele wensen en bedenkingen van de commissie zullen worden gecommuniceerd aan de Raad van Commissarissen van de stichting waarop de voorgestelde wijzigingen van de commissie betrekking hebben. De Raad van Commissarissen kan besluiten die voorstellen in een statutenwijziging vast te leggen.

Wij kiezen voor benoeming in de Raad van Commissarissen van de drie stichtingen waaraan de gemeente deelneemt voor wethouder J.W.E. Klomps, dus niet voor de vakwethouder. Aan dit besluit heeft ten grondslag gelegen de eerdere discussie in het college van Stichtse Vecht. De nu gekozen constructie realiseert een onderscheid tussen de rol van 'opdrachtgever namens de gemeente' (de vakwethouder) en de rol van 'verantwoordelijke bij de stichtingen' (de voor de RvC's genoemde wethouder).

Beleidsregel Bestuurlijke Boete

Het college van B&W heeft op 2 oktober 2018 de beleidsregel Bestuurlijke Boete vastgesteld. Deze beleidsregel is aangepast omdat er wijzigingen zijn geweest in de wet- en regelgeving en jurisprudentie. Wanneer een bijstandsgerechtigde de inlichtingenplicht niet nakomt, dan moet het college een bestuurlijk boete opleggen die niet hoger mag zijn dan het bedrag dat ten onrecht is ontvangen.

Het college is verplicht om een boete op te leggen na het schenden van de inlichtingenplicht, dit staat in de participatiewet. Het college onderschrijft deze verplichting. Nadere regels zijn vastgelegd in het Boetebesluit sociale zekerheidswetten. De Centrale Raad van Beroep heeft uitspraken gedaan die het oude Boetebesluit veranderden. Deze aanpassingen zijn opgenomen in de nieuwe beleidsregels. Daarnaast is met de invoering van de Verzamelwet SZW 2017 de grondslag voor de Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive Stichtse Vecht komen te vervallen. Deze is daarom ingetrokken.

De belangrijkste wijzigingen in het beleid zijn als volgt;

- De termijn voor het doorgeven van inkomenswijzigingen is verschoven van 2 weken naar een maand. Hiermee loopt de termijn samen met de inkomensverklaringen, die eens per maand afgegeven moeten worden.
- Daarnaast is er voor gekozen om de belanghebbende altijd te horen, ongeacht de hoogte van de boete.

Beleidsregel Terugvordering & Verhaal

Op 2 oktober 2018 heeft het college van B&W de beleidsregels Terugvordering & Verhaal Stichtse Vecht vastgesteld. De bestaande beleidsregels uit 2013 komen hiermee te vervallen. Deze zijn aangepast naar aanleiding van wijzigingen in wet- en regelgeving en ervaringen uit de uitvoeringspraktijk.

Wanneer iemand de inlichtingenplicht niet is nagekomen, is het verplicht om de kosten van bijstand die ten onrechte of tot een te hoog bedrag zijn uitgekeerd, terug te vorderen. Het college onderschrijft deze verplichting. Is er geen overschrijding van de inlichtingenplicht, dan is het de keuze aan het college hoe zij omgaan met het terugvorderen van de ten onrechte of een te hoog ontvangen bedrag aan bijstand. Het college heeft hierin ook de mogelijkheid om deze kosten te verhalen op bijvoorbeeld een partner van de bijstandsgerechtigde.

Beleidsregel bestuurlijke boete BRP vastgesteld

Het is van belang dat de Basisregistratie personen (BRP) van de gemeente juist en actueel is. Het college van B&W is verantwoordelijk voor een kwalitatief juiste en actuele registratie van gegevens van haar inwoners in de BRP. Actualiteit van de BRP is mede afhankelijk van de burger en die hierin een verplichting heeft. Het college wil gebruik gaan maken van de bestuurlijke boete, wanneer de burger zijn verplichting hierin niet nakomt. Deze boete is bedoeld als een prikkel om ervoor te zorgen dat iedereen zich correct inschrijft en op tijd de juiste informatie doorgeeft. De bestuurlijke boete mag worden opgelegd volgens de Wet Basisregistratie Personen (Wet BRP), artikel 4.17. De hoogte van de boete kan variëren, maar is maximaal 325 euro.

Financiën sociaal domein

Graag informeren wij u over de financiële stand van zaken in het sociaal domein. Dit ter voorbereiding op uw commissievergadering van 16 oktober 2018.

Sinds 2015 hebben alle Nederlandse gemeenten er een aantal nieuwe taken bij op het gebied van jeugdhulp, ondersteuning en participatie. Voor deze taken krijgen de gemeenten een Rijksbijdrage volgens een objectief verdeelmodel. Het Rijk voerde daarbij in 2015 direct een substantiële korting door. Dit omdat de gemeenten dichter bij de inwoner staan en dus effectiever en efficiënter kunnen werken. Het bedrag dat Stichtse Vecht ontvangt van het Rijk, neemt bovendien jaarlijks stapsgewijs af.

Tegelijk zien we landelijk, en ook in Stichtse Vecht, dat de zorgvraag toeneemt door onder meer de dubbele vergrijzing en de aandacht voor langdurige schuldenproblematiek. De kosten stijgen door de toename van relatief dure voorzieningen zoals specialistische Jeugdzorg en een hoogwaardig en kwalitatief goed voorzieningenniveau.

In 2015 en 2016 hield de gemeente nog geld over in het sociaal domein. Deze overschotten en onderbestedingen zijn gestort in de Risicoreserve Sociaal Domein óf ingezet voor andere voorzieningen (zoals de collectieve ziektekostenverzekering) en maatregelen (bijvoorbeeld de nota 'Een Sterke Basis'). Vanaf 2017 ontstaan er echter tekorten.

De Risicoreserve Sociaal Domein wordt inmiddels ingezet om de tekorten op te vangen zodat de continuïteit van de zorg kan worden gegarandeerd. De inkrimping van de Risicoreserve stelt de gemeente voor keuzes over de betaalbaarheid van het Sociaal Domein.

Inleiding

Vanaf 2015 zijn de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)-nieuw overgeheveld naar de gemeenten en is de Participatiewet ingevoerd. Dit staat bekend als de drie decentralisaties. De Jeugdwet, de Wmo-nieuw en de Participatiewet brachten naast taken ook geldstromen voor de gemeente met zich mee:

- De Participatiewet is grotendeels een voortzetting van de bestaande re-integratiewet en de Wet sociale werkvoorziening (Wsw).
- Voor de financiering van de drie decentralisaties ontvangen de gemeenten vanaf 2015 drie zogenoemde integratie-uitkeringen via het Gemeentefonds, aangevuld met de integratie-uitkering voor de 'Wmo-oud', die in 2007 is ingevoerd.
- Daarnaast ontvangt de gemeente de BUIG-uitkering (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten).

Kaders en uitgangspunten

De uitvoering van de Wmo-nieuw en de Jeugdwet is, voorafgaand aan de invoering, samen met de gemeenten Weesp en Wijdmeren (SWW) nader uitgewerkt. Voor de uitvoering van de wetten zijn door de drie gemeenteraden in 2014 een uniform Dienstverleningsmodel Sociaal Domein en een nota "Visie en uitgangspunten Sociaal Domein" vastgesteld. Kenmerkend voor dit dienstverleningsmodel zijn onder andere de beleidsregie door de gemeente (minder overheid), de integrale benadering, het benutten van de eigen kracht van inwoners en samenleving, professionals aan zet en het tonen van ondernemerschap door alle betrokkenen. Het oogmerk van dit preventieve beleid was:

- dat door preventie en vroegsignalering tijdig kan worden gehandeld, waardoor erger (duurder) wordt voorkomen;
- dat door inzet van het eigen netwerk en zelfredzaamheid uitsluitend in noodzakelijke gevallen maatwerkvoorzieningen worden ingezet;
- dat de gemeente met minder geld niet hetzelfde kan blijven doen, wat consequenties heeft voor de dienstverlening. En dat daarom vernieuwende diensten moeten worden ontwikkeld.

Wij constateren dat:

- de transformatie landelijk en ook in Stichtse Vecht later en langzamer op gang komt. Dit is onder andere het gevolg van de complexiteit van de vraagstukken en de omstandigheid dat het vaak lastig is om veranderingen door te voeren. Daarnaast spelen onvoldoende gevoelde urgentie en tegengestelde belangen een rol;
- de preventieve maatregelen soms (nog) geen of weinig effect sorteren, of

- zij wél leiden tot verbetering van de kwaliteit van leven, maar niet tot (gewenste) financiële effecten;
- het preventieve beleid op de korte termijn tot (drie)dubbele lasten leidt; de bestaande (dure) trajecten lopen onverminderd door. Bovendien investeren we op dit moment in extra preventieve maatregelen ter voorkoming van toekomstige dure specialistische zorg. Tenslotte zien we - mede vanwege aanzuigende werking - ook nog eens een toename van het gebruik van de regelingen.

Financieel zijn de volgende uitgangspunten voor het Sociaal Domein geformuleerd:

- de hoogte van de integratie-uitkeringen is taakstellend voor de hoogte van de budgetten. Dit betekent dat mutaties in de integratie-uitkeringen één op één worden vertaald naar de betreffende budgetten;
- van de budgetten is 10% bestemd voor uitvoeringskosten, 4% voor reservering voor risico's en 2% voor bovenlokale voorzieningen;
- de tekorten of overschotten worden ieder jaar verrekend met de Risicoreserve Sociaal Domein. Overschotten blijven daardoor beschikbaar voor het Sociaal Domein.

Stichtse Vecht zelfstandig verder

Nadat de samenwerking in SWW-verband feitelijk was geëindigd, is begin 2017 het Dienstverleningsmodel Sociaal Domein herbevestigd met het Transformatieplan voor Stichtse Vecht. De eerdergenoemde verdeling van de budgetten in percentages (10%, 4% en 2%) is daarbij gaandeweg losgelaten.

- De 10% uitvoeringskosten zijn vanaf eind 2016 in fases structureel omgezet in personele capaciteit.
- De 4% "standaard" risico-reservering is losgelaten. Immers de tekorten en overschotten worden verrekend met de Risicoreserve Sociaal Domein. In 2017 is deze Risicoreserve verbreed voor het hele programma Sociaal Domein, dus inclusief de Participatiewet (zoals BUIG en minima) en Wmo-oud.
- Het 2% budget voor bovenlokale voorzieningen is ingezet voor de lasten van de regionale inkooporganisatie Utrecht-West. Deze inkooporganisatie is in 2014 voor de jaren 2015 tot en met 2017 opgericht, nadat zeven gemeenten (Utrecht West en Weesp en Wijdemeren) in de regio Utrecht-West hadden besloten om samen te werken op het gebied van inkoop voor Wmo (begeleiding) en Jeugdzorg. Tot de inkooptaak behoorde tevens het monitoren van de afgesloten contracten. Eind 2017 is de inkooporganisatie met vijf deelnemende gemeenten voortgezet en zijn de payroll contracten van de medewerkers van de inkooporganisatie deels omgezet in reguliere arbeids- of detachingscontracten. De omzetting past binnen het beschikbare budget van 2%, dat voor dat doel is gevoteerd.

Ontwikkeling financiën

De financiering van de drie decentralisaties is gebaseerd op het objectief verdeelmodel. De overgang van de nieuwe taken naar de gemeenten ging gepaard met een door het Rijk direct doorgevoerde substantiële korting. De uitwerking van deze korting verschilt per gemeente als gevolg van het gehanteerde verdeelmodel. De motivering voor deze korting is dat gemeenten de taken efficiënter en effectiever kunnen uitvoeren. Bovendien zijn vanaf 2015 de integratie-uitkeringen, zoals aangekondigd, jaarlijks stap voor stap verlaagd. Bedroeg de toegezegde Rijksbijdrage over 2015 nog € 26.076.436, eind 2017 was dit bedrag teruggelopen tot € 23.359.618. Een afname van € 2.716.818, ruim 10,4%.

	begin 2015	ultimo 2015	ultimo 2016	ultimo 2017	ultimo 2018
Participatiewet	4.888.510	4.820.015	4.629.135	4.274.997	3.640.518
Jeugdwet	10.830.752	10.361.134	9.523.657	9.060.122	9.571.944
Wmo-nieuw	6.691.206	6.547.654	6.661.658	6.374.661	6.701.738
Wmo-oud	3.665.968	3.654.685	3.373.172	3.649.838	3.785.498
	26.076.436	25.383.488	24.187.622	23.359.618	23.699.698

Het bedrag dat genoemd is bij de Participatiewet betreft de integratie-uitkering via het Gemeentefonds, dit is dus exclusief de zogenaamde BUIG-uitkering die wij krijgen ter dekking van de Bijstandslasten.

Uit de tabel blijkt dat de uitkeringen voor 2018, behoudens die voor de Participatiewet, weer iets zijn gestegen ten opzichte van 2017. De uitvoering van de Participatiewet voor Stichtse Vecht laat in 2017 een tekort zien van circa € 417.000. In 2018 is het tekort lager omdat we de begroting hebben verhoogd ten laste van de reserve. De

verdere neerwaartse bijstelling van de Rijksbijdrage Bijstand vergroot het verschil tussen de kosten van de uitvoering van de Participatiewet en de Rijksbijdrage nog verder.

Waarom is het geld besteed?

De Rijksbijdrage is verlaagd. Hiertegenover staat echter geen afname van het aantal verstrekkingen. Het aantal aanvragen/cliënten bij de Wmo neemt onder andere toe door de dubbele vergrijzing (dat wil zeggen méér ouderen die gemiddeld ook ouder worden en meer zorg nodig hebben). En ook bij de Jeugdzorg is sprake van een (landelijke) trend van toenemende zorgvraag. Daarbij zien wij ook nog een toename van relatief dure voorzieningen. Was in 2015 en 2016 nog sprake van overschotten (met name bij de Wmo-nieuw), vanaf 2017 ontstaan tekorten. De onderbestedingen en overschotten uit 2015 en 2016 zijn per saldo gestort in de hiervoor gevormde Risicoreserve Sociaal Domein óf voor andere voorzieningen en maatregelen aangewend. Dit zijn onder andere:

Preventieve maatregelen en voorinvesteringen

- **Transformatieplan (fase 1 en 2)**
Met het Transformatieplan zijn incidentele projecten gestart; om de (transformatie-)opgaven uit het Transformatieplan uit te voeren is incidenteel geld nodig. Deze incidentele middelen - voor 2017 geraamd op € 1.357.172 en voor 2018 € 733.512 - worden ten laste gebracht van de Risicoreserve Sociaal Domein.
- **Nota 'Een Sterke Basis'**
Met de nota 'Een Sterke Basis' geeft de gemeente een impuls aan kansrijke initiatieven uit de samenleving, die met het oog op preventie en vroegsignalering bijdragen aan het versterken van de zelf- en samenredzaamheid. Voor het uitvoeren van de nota is in totaal € 779.000 beschikbaar gesteld uit de Risicoreserve Sociaal Domein. Van dit bedrag is € 300.000 voor het initiatievenbudget. Op dit budget kan nog worden bijgestuurd.
- **Pilot en voortzetting project 'Voorkomen en tijdig signaleren van financiële problemen'**
De verschuiving van het zwaartepunt van de schuldhulpverlening naar het voorkomen en tijdig signaleren van financiële problemen moet leiden tot het voorkomen van schuldenproblematiek of een toename hiervan.

(verplichte) Uitvoeringskosten

- **Onderzoeken naar onderuitputting van de middelen, de Monitor Sociale Kracht en cliënt ervaringsonderzoeken.**
De kosten van deze onderzoeken zijn ten laste gebracht van de onderuitputting.
Uit de rapportages komt naar voren dat Stichtse Vecht goed scoort op sociale cohesie, dat de dienstverlening op gebied van Wmo en Jeugd wordt gewaardeerd en dat sprake is van beperkte zorgmijding. Ook werd duidelijk dat niet altijd de toegekende zorg en/of voorzieningen worden verzilverd.
- **Projectmanagement Pauw Bedrijven**
Om de ontvlechting van Pauw Bedrijven zorgvuldig te begeleiden, maar ook met het oog op een afgewogen en zorgvuldige besluitvorming over de toekomst van de sociale werkvoorziening zijn incidenteel extra middelen noodzakelijk. Op basis van een vastgesteld lokaal Transformatieplan wordt gewerkt aan een lokaal werkbedrijf. Hierbij wordt ook aandacht besteed aan een integrale benadering (brede doelgroep). De financiële gevolgen van deze transformatie zijn op het moment nog niet volledig in beeld. De grotere rol die gemeente neemt in dit dossier wijkt overigens wel af van het in 2014 door de raad vastgestelde dienstverleningsmodel.
- **Adviesraad**
In 2017 zijn de diverse adviesraden, zoals de Wmo-adviesraad, de cliëntenraad sociale zaken, de Seniorenraad, het Gehandicaptenplatform en Utrecht West Ouderplatform opgegaan in de Adviesraad Sociaal Domein. Het instellen van de Adviesraad Sociaal Domein heeft geleid tot extra structurele lasten van circa € 52.000 per jaar en incidenteel een extra budget voor de opstart van € 5.000.

Interventies door het Rijk

- **Beperking beleidsruimte voor resultaatgerichte financiering**
Op grond van jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep zijn gemeenten gehouden om de huishoudelijke hulp die nodig is onder de Wmo 2015 te vergoeden. Beleid en toekenning moeten berusten op objectief en onafhankelijk onderzoek naar de tijd die nodig is voor een schoon en leefbaar huis. Deze uitspraak heeft voor gemeenten aanmerkelijke financiële gevolgen.
- **Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) reële prijsvorming voor het voorzieningenniveau**

-
- De AMvB heeft een prijsopdrijvend effect op de ingekochte Huishoudelijke Hulp (circa 17%); naar verwachting doet dit financiële effect zich straks ook voor bij de inkoop van begeleiding.
- o Mogelijke invoering abonnementstarief voor Wmo-voorzieningen.
De invoering van het abonnementstarief beperkt de mogelijkheden voor het vragen van een eigen bijdrage naar draagkracht. Daardoor verminderen de inkomsten. Bovendien is de verwachting dat door het lage en vaste tarief meer inwoners gebruik gaan maken van voorzieningen. De AMvB is nog niet in werking getreden.

Voorzieningenniveau

- o Ruimhartig minimabeleid
Het minimabeleid van Stichtse Vecht is gebaseerd op de beleidsnota 'Meedoen in Stichtse Vecht en Weesp 2015-2018'. Deze nota is in juni 2015 door de raad vastgesteld. Uitgangspunt van de nota is om met het minimabeleid die mensen te bereiken die het daadwerkelijk nodig hebben. Doordat we in toenemende mate slagen om de doelgroepen te bereiken neemt het gebruik van de regelingen jaarlijks toe. Uit een in 2015 gehouden Rekenkamer onderzoek blijkt dat het minimabeleid van de gemeente Stichtse Vecht in potentie doeltreffend, doelmatig en rechtmatig is. Uit de Minima Effecten Rapportage van het NIBUD is gebleken dat Stichtse Vecht één van de ruimhartige gemeenten is op gebied van minimabeleid. De betaalbaarheid van de regeling en de grens van 130% van het bijstandsniveau staan inmiddels onder druk.
- o Collectieve ziektekostenverzekering
De gemeente Stichtse Vecht biedt aan inwoners met een inkomen tot 130% van het bijstandsniveau een collectieve zorgverzekering aan. Actuele ontwikkeling is dat landelijke zorgaanbieders zich terugtrekken uit deze markt. Wij hebben het huidige contract nog met één jaar kunnen verlengen; deze tijd gebruiken wij om een passend en goedkoper alternatief te vinden. Wij vinden de (collectieve) zorgverzekering een belangrijke voorziening voor een kwetsbare groep inwoners. De regeling kost de gemeente op dit moment jaarlijks circa € 925.000, waarvan circa € 785.000 gefinancierd wordt uit de integratie uitkering WMO 2015. Het restant was al beschikbaar in het minimabeleid.
- o Kwijtschelding gemeentelijke heffingen.
Het aantal verzoeken om kwijtschelding is de afgelopen jaren aanzienlijk gestegen (onder andere door toename van AOW-ers, studenten en jongeren die op zichzelf gaan wonen met een minimaal inkomen). Daarbij wordt ook de kwijtschelding over oude jaren meegenomen. In 2018 gaat het over een bedrag van circa € 100.000.
- o Het jaarlijkse mantelzorgcompliment
Als blijk van waardering hebben wij in de jaren 2015 tot en met 2017 een individueel mantelzorgcompliment aan mantelzorgers uitgereikt. Ook nemen wij nog andere collectieve maatregelen ter ondersteuning van mantelzorgers, onder meer om dreigende overbelasting te voorkomen. Het hiervoor benodigde budget van € 203.000 in 2015 en vanaf 2016 van € 290.000 per jaar, komt via het resultaat op Programma Sociaal Domein ten laste van de Risicoreserve.
- o De Praktijkondersteuner (POH-jGGZ)
De POH-jGGZ ondersteunt huisartsen, waardoor GGZ-problematiek eerder wordt gesignaleerd. Door de inzet van POH-jGGZ worden cliënten met (lichte) problematiek niet direct verwezen naar duurdere zorg, maar wordt eerst het probleem in kaart gebracht. Indien mogelijk wordt lichte ondersteuning geboden. De POH-jGGZ heeft veel kennis van GGZ-problematiek bij jeugdigen. Daardoor kan deze goed bepalen welke zorg een kind nodig heeft en welke aanbieder dit kan bieden. Een kind komt zo sneller op de juiste plek terecht. Dat komt het zorgtraject ten goede. Uiteindelijk levert dit een besparing van kosten op. Het jaarlijkse budget van de Praktijkondersteuner (POH-jGGZ) is opgehoogd met een bedrag van circa € 43.000.
- o Schuldhulpverlening
Gemeenten hebben met de invoering van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening per 1 juli 2012 schuldhulpverlening als wettelijke taak. In het kader van deze wettelijke taak stelt de gemeenteraad een vierjaarlijks beleidsplan vast. Aanvankelijk was deze taak uitbesteed en vooruitlopend op het beleidsplan 2016 - 2020 is deze keuze teruggedraaid. Uitgangspunt van het nieuwe beleidsplan is dat mensen met schulden vroegtijdig worden opgespoord en dat erger wordt voorkomen, doordat snel een schuldregeling wordt opgestart. Het doel is dat inwoners uiteindelijk zelfstandig hun financiële zaken op orde krijgen én houden. Om de organisatie hierop toe te rusten is in 2016 eenmalig € 90.000 uit de Risicoreserve Sociaal Domein

onttrokken en is de organisatie structureel uitgebreid met 4,1 formatieplaats tot 5,71 formatieplaats. Het structureel financieel effect hiervan bedroeg € 276.992.

Tekorten

Vanaf 2017 is sprake van tekorten op de lopende exploitatie.

Aan de batenkant worden de tekorten veroorzaakt door de verminderde Rijksbijdragen. Daarnaast beperken en doorkruisen interventies van het Rijk en jurisprudentie het decentrale beleid. Denk aan de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep over de huishoudelijke hulp of de mogelijke invoering van het abonnementstarief voor Wmo-voorzieningen.

Aan de lastenkant worden de tekorten onder andere veroorzaakt door:

- een achterblijvende uitstroom van uitkeringsgerechtigden;
- de toegenomen maatschappelijke aandacht voor de schadelijke effecten van (langdurige) schuldenproblematiek en de inzet daarop;
- een toenemende vraag naar specialistische Jeugdzorg;
- de dubbele vergrijzing en toenemende vraag naar Wmo-voorzieningen;
- een toenemende uitnutting van contracten en verzilvering van toegekende indicaties;
- een hoogwaardig en kwalitatief goed voorzieningenniveau.

Gevolg

De eerste jaren is het exploitatieoverschot gestort in, of onttrokken aan de Risicoreserve Sociaal Domein, onder andere ten behoeve van bovenstaande bestemmingen. Inmiddels wordt de Risicoreserve ook gebruikt voor het opvangen van tekorten.

De ontwikkeling van de Risicoreserve Sociaal Domein noopt ons evenwel tot het maken van keuzes over de betaalbaarheid van het Sociaal Domein. Naast het onverminderd inzetten op de transformatie-opgaven om vraag en aanbod duurzaam in evenwicht te brengen, kunnen op korte termijn keuzemogelijkheden zijn:

- de vraag afremmen en toegang verminderen
- het voorzieningenniveau versoberen
- stoppen met bepaalde voorzieningen
- prioriteiten stellen aan de kwaliteit van de dienstverlening
- kosten reduceren

Risicoreserve Sociaal Domein

Het vermoedelijk verloop van de Risicoreserve is (tot en met 2019) als volgt:

	2015	2016	2017	2018	2019
Beginsaldo	0	4.114.711	5.750.253	4.304.814	744.207
Stortingen	4.114.711	2.822.608	0	130.000	0
onttrekkingen	0	-1.187.066	-1.445.439	-3.690.607	-527.000
Eindsaldo	4.114.711	5.750.253	4.304.814	744.207	217.207

WMO 2015	2017	2018	2019
Rijksmiddelen	6.374.661	6.701.738	6.508.429
Onafhankelijke clientondersteuning	-236.452	-236.452	-236.452
Bijdrage inkooporganisatie	-131.943	-131.943	-131.943
Huishoudelijke hulp algemene voorziening	-105.274	-105.274	-105.274
Huish. hulp toekomst vz	-401.000	-401.000	-401.000
Collectieve ziektekostenverzekering	-783.717	-783.717	-783.717
Waardering mantelzorg	-290.000	-290.000	-290.000
U-Pas	-165.000	-165.000	-165.000
Incidentele inhuur Huishoudelijke hulp	-180.000		
Extra kosten Adviesraad SD		-52.000	-52.000
Praktijkondersteuner Huisarts JGGZ		-42.848	-42.848
Transformatieplan fase 1	-792.431	-792.431	-792.431
Transformatieplan fase 2	-1.283.186	-1.282.560	-1.276.674
Beschikbaar voor verstrekkingen/voorzieningen	2.005.658	2.418.513	2.231.090
Begroot verstrekkingen/voorzieningen in natura en PGB's	1.471.420	1.468.890	1.350.478
Begroot verrekening met de risicoreserve Sociaal Domein	534.238	949.623	880.612
	0	0	0
Jeugdwet	2017		
Rijksmiddelen	9.060.122	9.571.944	9.596.340
Bijdrage inkooporganisatie	-187.125	-187.125	-187.125
taakstelling Halt/reclassering	0	-67.000	-67.000
Transformatieplan fase 1	-1.097.235	-1.097.235	-1.097.235
Beschikbaar voor verstrekkingen/voorzieningen	7.775.762	8.220.584	8.244.980
Begroot verstrekkingen/voorzieningen in natura en PGB's	8.482.503	8.722.669	8.747.050
Begroot verrekening met de risicoreserve Sociaal Domein	-706.741	-502.085	-502.070
	0	0	0

In onderstaande tabel zijn de geraamde bedragen voor de nieuwe Wmo en Jeugdwet (de geel gemaakte bedragen) afgezet tegen de realisatie van 2017 en de tot heden gerealiseerde realisatie in 2018 inclusief prognose van de verwachte tekorten per ultimo 2018. Daarbij zijn ook de belangrijkste overige onderwerpen binnen het Sociaal Domein opgenomen.

	2017			2018		2019
	Begroting	Werkelijk	Verschil	Begroting	Verwacht Verschil	Begroting
Bijstand	10.595.145	12.072.003	-1.476.858	11.638.102		11.640.286
Buig/terugvordering	-10.452.610	-11.512.352	1.059.742	-11.257.350		-11.257.350
	142.535	559.651	-417.116	380.752	-100.000	382.936
Minimabeleid	2.684.120	2.718.248	-34.128	2.513.963		2.488.094
WSW	3.983.973	4.194.638	-210.665	3.394.203		3.217.364
Wmo oud	1.316.910	1.223.967	92.943	1.321.685		1.321.545
Huishoudelijke hulp	2.852.575	2.936.818	-84.243	3.221.076		3.105.239
Wmo nieuw	1.471.420	2.180.015	-708.595	1.468.890	-630.000	1.350.874
Jeugd	8.482.503	9.120.503	-638.000	8.722.669	-900.000	8.747.050

Toelichting Financieel beeld

In de Bestuursrapportage 2018 is opgenomen dat de begrote "standaard" verrekeningen met de reserve worden ingetrokken, omdat er inmiddels bij de nieuwe Wmo en Jeugdwet uitsluitend tekorten gedekt moeten worden aan het eind van het jaar. Door deze intrekking komt er bijna € 300.000 vrij dat toegevoegd wordt aan de beschikbare budgetten. Het tekort van € 1.530.000 (€ 630.000 + € 900.000) wordt daardoor verlaagd tot € 1.230.000. Na de Bestuursrapportage is nog een aanvullend tekort gebleken op het gebied van geëscaleerde zorg van circa

€ 350.000. Vandaar dat het tekort van € 638.000 in 2017 is toegenomen tot € 900.000. Dit tekort is nog niet verwerkt in het overzicht van de risicoreserve. De stand van de risicoreserve komt hierdoor eind 2018 op € 394.207.

De gevolgen van de Septembercirculaire zijn in de tabellen niet verwerkt. De uitkomsten zullen hierdoor niet belangrijk veranderen.

Op dit moment in de inschatting dat er € 100.000 tekort ontstaat bij de bijstand. Op het moment van schrijven is het definitieve bedrag van de Rijksbijdrage (BUIG) nog niet bekend.

Bijeenkomstenkalender

In de kalender hieronder kunt u lezen welke openbare bijeenkomsten gepland zijn in de komende weken.

Adviescommissie bezwaarschriften

- Wanneer: 3 oktober, 19:30 uur
- Waar: Gemeentekantoor, Endelhovenlaan 1 in Maarssen

Commissie Fysiek Domein

- Wanneer: 9 oktober, 19:30 uur
- Waar: Boom en Bosch, Markt 13 in Breukelen

Commissie Sociaal Domein

- Wanneer: 9 oktober, 19:30 uur
- Waar: Boom en Bosch, Markt 13 in Breukelen

Raadsconferentie

- Wanneer: 10 oktober, 19:30 uur
- Waar: Huize Doornburgh, Diependaalsedijk 17 in Maarssen

Commissie Bestuur en Financiën en Sociaal Domein

- Wanneer: 16 oktober, 19:30 uur
- Waar: Boom en Bosch, Markt 13 in Breukelen

Informatieve commissie

- Wanneer: 16 oktober, 19:30 uur
- Waar: Boom en Bosch, Markt 13 in Breukelen

Meer weten over deze bijeenkomsten? Kijk dan op www.stichtsevecht.nl/bijeenkomsten